

Enligt sändlista

BESLUT OCH FÖRESKRIFTER SAMT FASTSTÄLLANDE AV SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET BOKENÄS

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken (SFS 1998:808) och 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (SFS 1998:1252) om nya föreskrifter samt fastställer ny skötselplan för det befintliga naturreservatet Bokenäs. Reservatet avgränsas enligt bifogad karta, bilaga 1.

När detta beslut vinner laga kraft upphör inom området gällande beslut och föreskrifter i berörda delar enligt 7 § naturvårdslagen att gälla.

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Bokenäs naturreservat
Län:	Kalmar
Kommun:	Kalmar
Församling/socken:	Halltorp
Topografisk karta:	4G SV
Ekonomisk karta:	4G 2e
Naturgeografisk region:	12 B, Kalmarkusten
Kulturgeografisk region:	Öland och sydöstmåländska slättbygden
Fastigheter:	Del av Värnanäs 2:1

Areal:	1,1 hektar
Landareal:	1,1 hektar
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Kalmar län

Syftet med naturreservatet

Syftet med Bokenäs naturreservat är att bevara och utveckla den värdefulla livsmiljön äldre naturskogsartad bokskog i ett gynnsamt tillstånd. Strukturer som död ved och gamla grova träd ska förekomma i för livsmiljön gynnsam omfattning. Typiska växt- och djursamhällen och arter inom området ska ha gynnsamt tillstånd. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Skälen för beslutet

Bokenäs naturreservat består av ett bokbestånd beläget på Värnanäs gods, ett område som historiskt sett har en lång kontinuitet av äldre grova träd. 1921 förklarades Bokenäs som fridlyst naturminnesmärke, och kom i och med naturvårdslagens tillkomst 1964 att övergå till naturreservat. Det har sedan 1921 saknats ett tydligt syfte och långsiktigt mål med reservatet liksom avsaknad av föreskrifter och skötselplan. Dokumentation av vad som skett i området sedan 1920-talet saknas till stor del och flertalet av de bokar som ursprungligen skyddades finns inte kvar.

Bokskogar som sköts på traditionellt sätt, ofta med skärmställningar, luckhuggningar och en övre avverkningsålder på högst 120 år, har visat sig erbjuda för få och för otillfredsställande livsmiljöer för att många typiska arter knutna till äldre bokskog ska kunna leva kvar och fortplanta sig i livskraftiga populationer. Mängden död ved och gamla träd med grov bark finns det oftast för lite av i bokskogar med produktionsinriktning. De bokar som idag finns i Bokenäs börjar nu åter uppnå en sådan ålder att det kan erbjuda viktiga livsmiljöer för flera hotade organismgrupper som t.ex. insekter, lavar och svampar. Många av dessa arter är beroende av en lång kontinuitet av äldre träd och död ved i form av lågor och torrakor.

Bokenäs naturreservat har stor potential att utvecklas till en viktig kärn- och spridningslokal för flera rödlistade och skyddsvärda arter och där närheten till andra spridda grova bokar i landskapet utanför reservatet stärker dess roll som ansvarsområde.

I området finns följande natur- och kulturvärden:

- Riksintresse för naturvärden (3 kap. 6 § miljöbalken)
- Riksintresse för kulturmiljövården (3 kap. 6 § miljöbalken)
- Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet
- Naturvårdsprogrammet, klass 1 (högsta naturvärde)

Områdets värde kan påverkas negativt av avverkning och andra skogliga åtgärder, dikning, vattenreglering och andra åtgärder som förändrar hydrologin samt av olika exploateringsföretag. I Bokenäs finns biologiska värden knutna till bok och bra förutsättningar att ytterligare utveckla beståndet till att få de värdefulla strukturer som naturligt förekommer i äldre bokskogar. Det behöver därför särskilt skyddas och vårdas och bör därför förklaras som naturreservat.

Länsstyrelsen har genomfört en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken och finner att de föreskrifter som ska gälla för reservatet inte går längre än vad som krävs för att uppnå reservatets syften.

Reservatsföreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver länsstyrelsen följande:

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Anlägga väg eller parkeringsplats.
3. Utan länsstyrelsens tillstånd anlägga led, bro eller spång eller bredda befintlig väg.
4. Uppföra mast, antenn, vindkraftverk eller liknande anordning.
5. Utan länsstyrelsens tillstånd använda området för tävlings- eller övningsändamål.
6. Anlägga luft- eller markledningsgata med därtill hörande ledning.
7. Utan samråd med länsstyrelsen utföra underhåll eller förnyelse av befintliga ledningsgator.
8. Utan samråd med länsstyrelsen sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch eller liknande anordning eller göra inskrift.

9. Anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets eller skogsbrukets behov.
10. Uppföra stängsel eller annan hägnad för annat än djurhållningens behov.
11. Bedriva täkt av något slag.
12. Borra, spränga, gräva, schakta, muddra, påla, utfylla eller tippa.
13. Ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse.
14. Dika eller utan länsstyrelsens tillstånd utföra rensning av befintliga diken för att bibehålla vattnets djup och eller läge.
15. Odlar upp skogsmark.
16. Tillföra växtnäringssämne (exempelvis stallgödsel, handelsgödsel, rötslam) jordförbättringsmedel eller kalk.
17. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel.
18. Avverka eller utföra skogsvårdsåtgärd.
19. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle annat än i enlighet med fastställd skötselplan.
20. Plantera eller så träd eller buskar.
21. Införa växt- eller djurart.
22. Framföra alla slags fordon annat än på befintliga vägar.
23. Utan samråd med länsstyrelsen upplåta eller använda området för kommersiellt nyttjande av allemansrätten.
24. Utan samråd med länsstyrelsen utföra insamling, undersökning eller forskning.

Tillägg:

Föreskriften A 19 gäller inte träd som fallit eller hotar falla ned över befintliga vägar, stigar eller ledningsgator.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. Utmärkning av och information om reservatet.
2. Utförande och underhåll av informationstavlor och andra liknande anläggningar eller anordningar enligt fastställd skötselplan.
3. Skötselåtgärder i syfte att bevara och utveckla naturmiljön och den biologiska mångfalden enligt fastställd skötselplan.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter, kulturhistoriska värden samt markförhållanden.
5. Skogsskyddsåtgärder som länsstyrelsen och naturvårdsförvaltaren finner nödvändiga.
6. Länsstyrelsen och naturvårdsförvaltaren äger rätt att utnyttja befintliga vägar inom reservatet.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Det är förbjudet att inom reservatet:

1. Framföra alla slag av motorfordon.
2. Ställa upp motorfordon, husvagn, släpvagn eller liknande.
3. Tälta mer än högst ett dygn på samma ställe.
4. Medvetet störa djurlivet.
5. Medföra okopplad hund eller annat lösgående sällskapsdjur.
6. Sätta upp tavla, skylt, plakat, affisch konstföremål eller liknande anordning eller göra inskrift.
7. Göra upp eld.
8. Plocka eller skada vedsvampar, mossor eller lavar.

9. Gräva eller dra upp kärleväxter.
10. Skada eller ta bort växande eller döda träd, stubbar, bark, grenar, buskar eller ris.
11. Utan länsstyrelsens tillstånd använda området för tävlings- eller övningsändamål.
12. Utan samråd med länsstyrelsen utföra insamling, undersökning eller forskning.
13. Utan länsstyrelsens tillstånd upplåta eller använda området för kommersiellt nyttjande av allemansrätten.

Föreskrifterna under C gäller ej ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet.

Föreskrifterna i A-C ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra eller låta utföra de åtgärder som erfordras för reservatets skötsel.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området.

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan. Förvaltare för naturreservatet är länsstyrelsen.

Ärendets beredning

Bokenäs förklarades 1921 som fridlyst naturminnesmärke, och i och med naturvårdslagens tillkomst 1964 övergick området till naturreservat. Beslutet är mycket föråldrat och det har sedan 1921 saknats ett tydligt syfte och långsiktigt mål med reservatet liksom avsaknad av föreskrifter och skötselplan. Länsstyrelsen anser att reservatet idag har värden knutna till äldre bokskog och en potential att ytterligare utveckla dessa. På dessa grunder har länsstyrelsen initierat ett arbete med att revidera och förtydliga reservatsbeslutet samt att fastställa en skötselplan för området.

Berörd markägare har informerats vid möte i reservatet 2004-12-08 och 2005-06-09.

Förslaget till beslut och skötselplan har remitterats till markägare och nyttjanderättshavare, kommunen, skogsvårdsstyrelsen, E.ON, Telia Sonera,

Naturvårdsförbundet i Kalmar län, Smålands flora, Föreningen Syd-
ostEntomologerna, Södermöre Hembygdsförening m.fl.

Följande synpunkter har inkommit.

Telia Sonera som har kablar på en stolplinje inom området har inget att erinra mot länsstyrelsens förslag till beslut och skötselplan, förutsatt att dessa kablar kan vara kvar på befintliga platser samt att de kan komma fram till kablarna vid underhåll och felavhjälpning.

Länsstyrelsen anser inte att Telia Soneras kablar utgör något hinder och medger att dessa ska kunna underhållas vid behov. Observera dock att enligt föreskrift A 7 ska ett samråd med länsstyrelsen ske vid underhåll och förnyelse av befintliga ledningsgator.

E.ON som också har en luftledning inom området har ingen erinran mot länsstyrelsens förslag under förutsättning att befintlig ledning kan vara kvar i sitt nuvarande läge samt att åtgärder för drift och underhåll och förnyelse kan utföras. E.ON föreslår att en komplettering görs under föreskriften A 6 med;
”Bestämmelserna skall ej utgöra hinder för ledningsägaren att bibehålla, underhålla och förnya ledningar inom området”. Vidare skriver de att eventuella kostnader för flyttning eller ombyggnad av deras anläggningar till följd av naturreservatets genomförande får bekostas av den som så begär.

Synpunkterna har beaktats enligt följande.

Länsstyrelsen bedömer inte att den föreslagna kompletteringen av föreskrift A 6 är nödvändig då detta redan regleras under föreskrift A 7. Enligt föreskrift A 7 är det inte förbjudet att utföra underhåll av befintliga ledningsgator om det föregås av ett samråd med länsstyrelsen. För att undvika missförstånd har ett förtydligande av föreskriften A 7 gjorts. För att underlätta underhållet av ledningsgatorna har ytterligare ett tillägg gjorts under A. Tilläget innebär undantag till föreskrift A 19, vilket därmed medger tillstånd att ta bort träd som fallit eller hotar att falla ner över befintliga ledningsgator.

Markägaren Lennart Östersten har inkommit med ett yttrande där han godkänner beslut och skötselplan för Bokenäs naturreservat i föreslagen utformning.

Samhällsbyggnadsnämnden, Kalmar kommun, har inkommit med ett yttrande där de tillstyrker länsstyrelsens förslag till beslut och skötselplan för Bokenäs naturreservat.

Södermöre hembygdsförening har inkommit med ett yttrande i vilket de tillstyrker länsstyrelsen förslag till beslut och skötselplan för Bokenäs naturreservat.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet, se bilaga 5.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen.

Kungörelse ska inom tio dagar från beslutsdatum införas i ortstidning.

Delgivning anses ha skett den dag kungörelsen var införd i ortstidning, under förutsättning att kungörelsen var införd inom tio dagar från dagen för detta beslut.

Underskrifter

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Sven Lindgren. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har även företrädare för naturresursfunktionen samt Malin Miller naturskyddsfunktionen deltagit, den sistnämnde föredragande.

Sven Lindgren

Malin Miller

Bilagor

1. Beslutslista
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
- 3.1 Skötselplanekarta
- 3.2 Vegetationskarta
4. Referenslista
5. Upplysning om kungörelsedelgivning/Hur man överklagar.

Sändlista

